

سمینار در مدیریت بیمه - استاد محترم جناب آقای دکتر اسعدی، تهیه و تنظیم: سید محمد امین خبازی

باسلام، با توجه به حجم زیاد پاورها و اسلایدها بنده مطالب مهم و امتحانی درس سمینار در مدیریت بیمه را برای رفاه حال دانشجویان خلاصه کردم، امیدوارم برای تان مفید و کاربردی باشد،

با تشکر - سید محمد امین خبازی

بخش اول) بیمه عمر و سرمایه گذاری

۱) بیمه عمر را تعریف کنید و انواع سطوح آن را بنویسید.

بیمه عمر جزو بیمه های اشخاص میباشد، بیمه عمر قرارداد بیمه ای است که به موجب آن بیمه گر به ازای دریافت حق بیمه متعهد می شود در صورت فوت بیمه گذار یا با تداوم حیات وی پس از زمان معینی، مبلغ مشخصی را به بیمه گذار پرداخت کند.

بیمه عمر دارای دو سطح اهمیت است:

الف) در سطح خرد- باعث افزایش امید به زندگی، افزایش رفاه زندگی افراد جامعه میشود

ب) در سطح کلان- باعث افزایش بهره وری، افزایش امنیت اقتصادی، افزایش تولید و حفاظت از منابع انسانی میگردد.

۲) انواع بیمه های عمر را نام ببرید و توضیح دهید.

الف) بیمه تمام عمر با حق بیمه تمام عمر

۱- بیمه تمام عمر (ب) بیمه تمام عمر با مدت محدود

الف. بیمه عمر به شرط فوت ۲- بیمه عمر مانده بدهکار

۳- بیمه عمر زمانی

ب. بیمه به شرط حیات ۱. بیمه مستمری مادام العمر

۲. بیمه سرمایه بازنشستگی

a. بیمه عمر و سرمایه گذاری

ج. بیمه عمر مختلط (پس انداز) b. بیمه سرمایه فرزندان (تامین آتیه فرزندان)

c. بیمه تامین خانواده (عمر و سرمایه گذاری طرح خانواده یا طرح مشترک)

توضیح انواع بیمه عمر:

۱- بیمه عمر به شرط فوت: در صورت فوت بیمه شده در هر زمان سرمایه بیمه مذکور در قرارداد به استفاده کنندگان پرداخت میشود.

۱. بیمه تمام عمر: بیمه شده خود را در قبال پرداخت حق بیمه به صورت مادام العمر یا مدت محدود بیمه میکند که به دو دسته تقسیم

میشود:

سمینار در مدیریت بیمه – استاد محترم جناب آقای دکتر اسعدی، تهیه و تنظیم: سید محمد امین خبازی

الف) بیمه تمام عمر با حق بیمه تمام عمر: بیمه شده حق بیمه را تا پایان عمر خود می پردازد.

ب) بیمه تمام عمر با مدت محدود: پرداخت حق بیمه تا زمان معین، هر گاه بیمه شده تا پایان آن مدت در قید حیات باشد قابل پرداخت است.

۲. بیمه عمر مانده بدهکار: بیمه گر در مقابل حق بیمه ضمانت می نماید که در صورت فوت بیمه شده در طی مدت محدود تعیین شده در بیمه نامه، مبلغ معینی به شخص یا اشخاصی که بیمه گذار معین کرده که معمولاً ذینفع نامیده میشود بدهد، و البته در صورتیکه بیمه گذار فوت نکند هیچ مبلغی را از بیمه گر دریافت نمی کند. (۳۱٪ از قرار دادهای عمر از این دسته اند)

۳. بیمه عمر زمانی: فردی برای مدتی محدود مثلاً یک سال خود را بیمه می کند که در صورت فوت او در این مدت سرمایه بیمه به ورثه پرداخت گردد.

۲- بیمه عمر به شرط حیات: بیمه گر متعهد میشود در قبال دریافت حق بیمه، مبلغ معینی را در سر رسید توافق شده، در صورت زنده ماندن بیمه شده پردازد، (۸٪ بیمه های عمر از این دسته اند) که شامل دو دسته هستند:

آ. بیمه مستمری مادام العمر: در سر رسید بیمه گر متعهد پرداخت مستمری است.

ب. بیمه سرمایه بازنشستگی: در سر رسید، بیمه گر سرمایه را می پردازد.

۳- بیمه عمر مختلط (پس انداز): در این قرار داد ریسک فوت و احتمال زنده ماندن بیمه شده یکجا و همزمان مورد تأمین بیمه گر است.

۳) بیمه عمر و سرمایه گذاری را بطور کامل توضیح دهید.

این نوع بیمه در واقع کامل ترین نوع بیمه های عمر میباشد چرا که در این بیمه نامه چنانچه بیمه شده در مدت بیمه نامه فوت کند سرمایه فوت به اضافه اندوخته سرمایه گذاری در وجه استفاده کنندگان قابل پرداخت است. و در صورت حیات بیمه شده نیز در پایان قرارداد اندوخته سرمایه گذاری که شامل سود (سود تضمینی + سود مشارکت در منافع) است در وجه استفاده کنندگان قابل پرداخت است. همچنین این بیمه نامه شامل دو بخش پوشش بیمه ای و بخش سرمایه گذاری میباشد.

بخش پوشش های بیمه ای شامل:

- سرمایه فوت طبیعی: به هر علت (فوت عادی)
  - سرمایه فوت در اثر حادثه: که می تواند حداکثر ۴ برابر سرمایه فوت به هر علت باشد.
  - پوشش امراض خاص: کمک هزینه بیماریهای (سکته قلبی و مغزی، جراحی عروق قلب، سرطان، پیوند اعضای اصلی بدن).
  - پوشش نقص عضو: که سرمایه ای در صورت از کار افتادگی دائم و یا از کار افتادگی جزئی پرداخت می شود.
  - پوشش معافیت از پرداخت حق بیمه بجای بیمه گذار در صورت از کار افتادگی دائم
- بخش سرمایه گذاری شامل:

سمینار در مدیریت بیمه – استاد محترم جناب آقای دکتر اسعدی، تهیه و تنظیم: سید محمد امین خبازی

- پرداخت سود تضمینی که حداقل ۱۸ درصد میباشد و سود حاصل از مشارکت در منافع، بیمه گر مکلف است ۸۵ درصد از این سود مشارکت در منافع را به اضافه سود تضمین شده بین بیمه گذاران خود تسهیم نماید.

- دریافت وام: از سال دوم به بعد بدون ضامن و وثیقه تا ۹۰ درصد اندوخته

- برداشت از اندوخته بیمه نامه (مانند بانک): از سال دوم تا ششم تا ۵۰ درصد اندوخته و از سال ششم به بعد برداشت تا ۹۰ درصد اندوخته.

- امکان باز خریدی و بازنشستگی در هر زمان و دریافت سرمایه.

- امکان پرداخت مستمری به صورت مادام العمر و یا دریافت اندوخته به صورت یکجا

بخش های پوشش های تکمیلی شامل:

- امکان تغییر تمام شرایط بیمه نامه

- پوشش تکمیل درمان برای تمام اعضای خانواده با پرداخت حق بیمه اضافی

- پوشش بیمه ای برای حداکثر ۴ نفر از اعضای خانواده با پرداخت یک حق بیمه

- انواع پوشش های معافیت:

- معاف از مالیات

- معاف از قوانین انحصار وراثت

- معاف از ادای دین به طلبکاران

- عدم تعلیق بیمه نامه در صورت تاخیر در پرداخت حق بیمه به شرط داشتن اندوخته.

تضمین اعتبار بیمه نامه های عمر:

بیمه های عمر در دنیا جزو معتبرترین اسناد مالی هستند و به عنوان وثیقه نیز استفاده میشوند و از سمت دولت «بیمه مرکزی ج.ا.ا.» نیز در سال ۱۳۹۴ به میزان ۲۵ درصد از تمام حق بیمه های عمر (زندگی) در همه شرکت های بیمه بصورت اجباری به بیمه مرکزی واگذار میشود و بیمه مرکزی این رشته بیمه را بیمه اتکایی می نماید.

دلایل عدم توسعه بیمه های عمر در ایران و رفع آن:

عدم آشنایی با بیمه های عمر، فرهنگ سازی کم در صنعت بیمه، عدم اعتماد به واحد پولی و تورم.

بخش دوم) بیمه های مهندسی

۴) بیمه های مهندسی را تعریف کنید و به چند دسته تقسیم میشوند؟

سمینار در مدیریت بیمه - استاد محترم جناب آقای دکتر اسعدی، تهیه و تنظیم: سید محمد امین خبازی

این بیمه نامه کلیه افراد ذینفع در طرح های زیر بنایی، عمرانی و صنعتی اعم از صاحبکار، پیمانکاران (اصلی و فرعی)، مهندسين ناظر و مشاور را در صورت بروز حوادث تحت پوشش قرار داده و خسارات مادی مورد بیمه و یا خسارات مادی مورد بیمه و غرامت ناشی از مسئولیت مدنی دست اندر کاران اجرایی در قبال اشخاص ثالث را جبران مینماید.

رشته بیمه مهندسی به دو دسته کلی تقسیم می شوند:

الف- ساخت و نصب: بیمه نامه هایی که برای دوره اجرای عملیات ساختمانی و نصب صادر میشوند.

ب- بهره برداری: بیمه نامه هایی که برای دوره عملیات بهره برداری (پس از ساخت و نصب) صادر میشوند.

۵) انواع بیمه های مهندسی را نام برده و یکی از آنها را به انتخاب توضیح دهید.

- بیمه های مهندسی پیمانکاران:

بیمه تمام خطر پیمانکاران (CAR)

- بیمه های مهندسی سازه:

بیمه تضمین کیفیت ساختمان

بیمه ریسک های تکمیل شده ساختمانی

- بیمه های مهندسی کالا، ماشین آلات و تجهیزات:

بیمه تمام خطر نصب

بیمه شکست ماشین آلات

بیمه فساد کالا در سرد خانه

بیمه تجهیزات الکترونیکی

بیمه عدم النفع ناشی از شکست ماشین آلات

توضیح انواع بیمه های مهندسی:

بیمه مهندسی پیمانکاران: تحت پوشش قرار دادن خسارات فیزیکی ناشی از حادثه در حین اجرای پروژه عمرانی، ساختمانی، کارخانجات، راه، راه آهن، فرودگاه، سدها، تونل ها و ...

بیمه مهندسی تمام خطر پیمانکاران (CAR): کلیه خسارات وارده به اموال بیمه شده را به جز موارد استثنا تحت پوشش قرار میدهد.

۱. در صورتیکه بخواهد بخشی از مبلغ یا بخشی از مدت پیمان را بیمه کند باید نامه تایید کارفرما را داشته باشد.

سمینار در مدیریت بیمه - استاد محترم جناب آقای دکتر اسعدی، تهیه و تنظیم: سید محمد امین خبازی

۲. در صورت درخواست پیمانکار و با تایید کارفرما در مواقع مشخص نبودن زمان شروع پروژه دوره پیش انبارداری ای تجهیز کارگاه را میتوان به تنهایی بیمه کرد.

۳. در صورت درخواست پیمانکار و با اخذ حق بیمه اضافی دوره نگهداری نیز بیمه تمام خطر میشود.

بیمه شکست ماشین آلات: این بیمه برای ماشین آلات و تاسیسات نصب شده و در حال بهره برداری میباشد را تحت پوشش قرار میدهد، مانند: توربین ها- ترانسفورماتور ها- بویلر ها و ... ماشین آلات کارخانجات و کارگاه ها با این بیمه نامه در قبال خسارت های فیزیکی و غیر قابل پیش بینی بیمه می شوند. خطرات تحت پوشش: اشتباه در طراحی- کمبود آب در بویلر ها- انفجار فیزیکی- طوفان و یخ بندان و ... بیمه فساد کالا در سردخانه: این بیمه نامه خسارات وارده به کلیه کالاهای قابل نگهداری در سردخانه ها از قبیل: میوه ها، سبزیجات، فرآورده های لبنی، مواد پروتئینی، داروها و ... را تحت پوشش قرار میدهد. خطرات تحت پوشش: فساد کالا در سردخانه و خطرات اخلال در سیستم سرمایه

بخش سوم) بیمه های مسئولیت

۶) بیمه مسئولیت مدنی را تعریف نمایید و سه نظریه مسئولیت را بنویسید.

هر گاه افراد اعم از حقیقی و حقوقی بر اثر فعل یا ترک فعل شان موجب ضرر و زیان به دیگری شوند بر اساس قانون مسئولیت مدنی در ایران مسئولیت آنها محرز می گردد.

شرکت بیمه گر مطابق با تعهدات مندرج در بیمه نامه و ضوابط آن زیان وارده به زیان دیده را جبران میکند.
سه نظریه مسئولیت:

- ۱- نظریه ضرر: هر کسی که موجب ضرر و زیان شود باید مسئولیت ضرر و زیان خود را به پذیرد.
- ۲- نظریه حق: همه آحاد جامعه حق دارند سالم زندگی کنند و اگر کسی موجب سلب آن شود مسئول است.
- ۳- نظریه خطر: هر کسی که با فعل یا ترک فعلی موجب خطر و آسیب به دیگری شود مسئول است.

۷) انواع بیمه های مسئولیت را نام ببرید، و یکی از آنها را توضیح دهید.

۱. بیمه مسئولیت کارفرما در قبال کارکنان، مثال:

- واحدهای خدماتی، تولیدی، صنعتی

- پروژه های عمرانی

- سازندگان ساختمان در قبال کارکنان

۲. بیمه مسئولیت حرفه ای، مثال:

- بیمه مسئولیت حرفه ای مهندسين طراح و محاسب و ناظر ساختمان

- بیمه مسئولیت مدیران مجموعه های ورزشی در قبال مراجعه کنندگان

سمینار در مدیریت بیمه - استاد محترم جناب آقای دکتر اسعدی، تهیه و تنظیم: سید محمد امین خبازی

- بیمه مسئولیت حرفه ای پزشکان و پیراپزشکان
- بیمه مسئولیت بیمارستان ها، کلینیک ها و درمانگاه ها
- بیمه مسئولیت مدیران و مربیان مهد های کودک در قبال کودک
- بیمه مسئولیت سینما داران
- بیمه مسئولیت دلالان رسمی بیمه
- بیمه مسئولیت شرکت های نصب سیستم گاز سوز (CNG و LPG)

۳. بیمه مسئولیت تولید کنندگان کالا، مانند:

- بیمه مسئولیت تولید کنندگان عایق های رطوبتی
- بیمه مسئولیت تولید کنندگان قطعات خودرو (مانند سیلندر و صفحه کلاچ)
- بیمه مسئولیت تولید کنندگان مخازن
- بیمه مسئولیت تولید کنندگان دستگاه های فیزیوتراپی
- بیمه مسئولیت تولید کنندگان لوازم خانگی (در قبال استفاده کنندگان)

۴. بیمه مسئولیت عمومی، مانند:

- بیمه مسئولیت جامع شهرداری
- بیمه مسئولیت پارکینگ داران
- بیمه مسئولیت تابلو های تبلیغاتی
- بیمه مسئولیت دارندگان ماشین آلات راهسازی، صنعتی و کشاورزی
- بیمه مسئولیت آتش سوزی
- بیمه مسئولیت پیمانکاران

۵. بیمه مسئولیت ناشی از قرارداد ها ، مانند:

- بیمه مسئولیت قراردادی مستاجر در قبال موجر

توضیح بیمه مسئولیت کارفرما در قبال کارکنان:

کارکنان در حین انجام کار در معرض خطراتی هستند که اجتناب ناپذیر است. بر اساس ماده ۹۱ قانون کار، در صورت وقوع حادثه ای که منجر به جراحت، نقص عضو و یا فوت کارکنان شود، در بسیاری از موارد کارفرما مقصر است و ناچار به جبران خسارت می باشد. این بیمه نامه جبران هزینه های پزشکی و غرامت، فوت، نقص عضو و مطالبات سازمان تامین اجتماعی از کارفرما را به عهده می گیرد.

از مزایای این بیمه نامه این است که می شود بی نام صادر شود و با پرداخت مبلغ اضافی پرداخت دیه بدون رای دادگاه خواهد بود، این رشته بیمه ای شامل سه دسته (۱) بیمه مسئولیت کار فرمایان واحدهای خدماتی، تولیدی و صنعتی در قبال کارکنان، (۲) بیمه مسئولیت کار فرمایان و پیمانکاران پروژه های عمرانی در قبال کارکنان، (۳) بیمه مسئولیت سازندگان ساختمان در قبال کارکنان می باشد.

توضیح بیمه مسئولیت پزشکان و پیراپزشکان:

سمینار در مدیریت بیمه – استاد محترم جناب آقای دکتر اسعدی، تهیه و تنظیم: سید محمد امین خبازی

گرامت فوت و نقص عضو بیماران تحت معالجه و سایر اعمال پزشکی و پیراپزشکی ناشی از مسئولیت پزشک و پیرا پزشک را جبران میکند. این بیمه به دو صورت انفرادی و گروهی صادر میشود.

توضیح بیمه مسئولیت مدیران مجموعه های ورزشی در قبال مراجعه کنندگان:

این بیمه نامه خسارات جانی به مراجعه کنندگان در محدوده ورزشی ناشی از مسئولیت بیمه گذار را جبران میکند، تماشاگران نیز تحت پوشش بیمه میباشند.

توضیح بیمه مسئولیت تولید کنندگان کالا:

این بیمه خسارات جانی و مالی وارد به مصرف کنندگان و اشخاص ثالث که ناشی از عدم ایمنی یا عیب کالای تولید شده و عرضه شده توسط بیمه گذار است را جبران میکند.

توضیح بیمه مسئولیت جامع شهرداری:

این بیمه نامه کلیه خسارات جانی و مالی ناشی از خطرات احتمالی عمرانی و زیر بنایی که تحت نظارت شهرداری انجام میشود را تحت پوشش دارد.

بخش چهارم) بیمه های آتش سوزی

۱. بیمه آتش سوزی را تعریف کنید.

بیمه آتش سوزی از زیر شاخه های بیمه اموال بوده و تابع اصل گرامت میباشد، بنابر این در بیمه های آتش سوزی خسارات فیزیکی و مادی و مالی مورد تامین قرار می گیرد، نه خسارات جانی و بدنی.

۲. انواع خطرات مورد تعهد در بیمه آتش سوزی را نام ببرید و توضیح دهید.

انواع خطرات اصلی:

۱. آتش: ترکیب هر ماده با اکسیژن به شرط آنکه با شعله همراه باشد، مقصود از آتش خسارات زنده و غیر قابل مهار است.

۲. صاعقه: تخلیه بار الکتریکی بین دو ابر یا بین ابر و زمین.

۳. انفجار: هر نوع آزاد شدن ناگهانی انرژی حاصل از انبساط گاز یا بخار

تفاوت انفجار و حریق سرعت بسیار زیاد آزاد شدن انرژی در انفجار است.

انواع خطرات اضافی یا تبعی:

* طوفان و گرد باد

* زلزله و آتشفشان

* دزدی با شکست حرز

* سیل

* ترکیبگی لوله آب و ضایعات آن

* شکست شیشه

۱۰) انواع بیمه نامه های آتش سوزی را نام برده و توضیح دهید.

الف) بیمه نامه آتش سوزی منازل مسکونی: شامل ساختمان و اثاثیه آن میشود که در برابر خطرات حریق، انفجار و صاعقه و سایر پوشش های تبعی بیمه می شوند. حق بیمه سالانه است و با توجه به ارزش ساختمان و اثاثیه آن محاسبه می شود.

ب) بیمه نامه آتش سوزی مراکز صنعتی و واحدهای تولیدی: شامل تمام کارخانجات صنایع غذایی، پوشاک، کاغذ، چوب و ... میباشد و ساختمان، تاسیسات، ماشین آلات و مواد اولیه موجود در مراکز یاد شده را می توان در برابر خطرات آتش سوزی، انفجار و صاعقه و سایر پوشش های اضافی بیمه کرد.

ج) بیمه نامه آتش سوزی مراکز غیر صنعتی و انبارها: مراکز غیر صنعتی مانند واحدهای تجاری، اداری، آموزشی، خدماتی و انبارها و ... از جمله این مراکز هستند، نرخ بیمه نامه هریک از مراکز غیر صنعتی با توجه به شرایط محیطی و ایمنی متفاوت است.

۱۱) انواع بیمه نامه های آتش سوزی از نظر شرایط کدامند؟

۱. بیمه نامه با شرایط ثابت: بیمه گذار باید در زمان تکمیل پیشنهاد در بیمه ارزش واقعی و ثابت را اعلام نماید تا در صورت بروز حادثه با دریافت خسارت بتواند مورد بیمه را به وضعیت قبل درآورد.

۲. بیمه نامه با شرایط توافقی: بیمه نامه براساس سرمایه توافقی صادر میشود.

۳. بیمه نامه با شرایط جایگزینی و باز سازی: تورم و افزایش قیمت ها باعث شده قیمت ساختمان ها و ماشین آلات واحدهای صنعتی افزایش یابد بدین ترتیب در صورت بروز حادثه بیمه گذار نمی تواند به ارزش روز ساختمان ها و ماشین آلات را باز سازی کند پس در این بیمه ها بیمه نامه با ارزش جایگزین صادر می شود تا این مشکل رفع گردد.

۴. بیمه نامه با شرایط (اولین زیان یا اولین خسارت یا اولین آتش سوزی) فرست لاس (First Loss): در مواردی که امکان از بین رفتن کامل مورد بیمه بر اثر حادثه وجود ندارد، یعنی اموال بیمه شده در سطح نسبتاً وسیع پراکنده است به گونه ای که در صورت بروز خطر و حادثه تنها بخشی از اموال مورد بیمه دچار خسارت می شود که در صورت تمایل بیمه گذار بیمه گر بیمه نامه را به صورت فرست لاس صادر می کند. (مانند انبارهای عمومی که در سطح وسیعی کالاها انباشته و با یکدیگر فاصله دارند).

مواردی که بیمه نامه با شرایط فرست لاس صادر میشود:

أ) در حالتی که ارزش مورد بیمه بطور دقیق قابل محاسبه نباشد، مانند انبارها

ب) در حالتی که ارزش مورد بیمه قابل محاسبه است ولی احتمال اینکه کل ارزش در حادثه آتش سوزی از بین برود نیست، مانند بانکها
صدور بیمه نامه بر اساس EML و PML در فرست لاس.

سمینار در مدیریت بیمه – استاد محترم جناب آقای دکتر اسعدی، تهیه و تنظیم: سید محمد امین خبازی

PML: maximum possible loss – حداکثر خسارت احتمالی) این روش بیانگر حالتی است که آتش سوزی در شرایط نامساعد (بدترین شکل ممکن) وقوع یافته و هیچیک از سیستم های اطفای حریق نمی تواند عمل کند و آتش همه چیز را نابود کرده و در نهایت خود به خود خاموش می شود.

EML: maximum possible loss – حداکثر خسارت برآوردی یا تخمینی) در این روش کلیه تاسیسات و تجهیزات اطفای حریق عمل کرده و عملکرد نیروی انسانی نیز در اطفای حریق موفق بوده است.

۵. بیمه نامه با شرایط شناور: این بیمه نامه معمولاً برای موجودی انبارها با توجه به نوسان موجودی صادر میشود، طبق این بیمه نامه بیمه گذار موجودی انبار را در پایان هر ماه بر اساس اسناد و مدارک به بیمه گر اعلام میکند.

در صورت بروز حادثه حداکثر تعهد بیمه گر بر اساس ارزش موجودی اولیه و یا آخرین اظهار نامه خواهد بود.

موفق باشید – خبازی